

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ОДЕСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ
ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**

Кафедра освітньої політики

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЕВАЛЮАЦІЯ В ОСВІТІ»**

**для здобувачів вищої освіти
за другим (магістерським) рівнем
зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки»**

Одеса-2020

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ОДЕСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ
ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**

Кафедра освітньої політики

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЕВАЛЮАЦІЯ В ОСВІТІ»**

**для здобувачів вищої освіти
за другим (магістерським) рівнем
зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки»**

Одеса-2020

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Комунального закладу вищої освіти
«Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»
(протокол №4 від 19 серпня 2020 року)*

Рецензенти:

Левчишена О. М. – проректор з науково-педагогічної та методичної діяльності КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради», кандидат історичних наук

Дікова- Фавворська О. М. – професор КЗ «Житомирський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Житомирської обласної ради, доктор соціологічних наук, професор

Методичні рекомендації до організації самостійної роботи з навчальної дисципліни «Евалюація в освіті»: для здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» денної та заочної форм навчання / уклад. С. Г. Здрагат, Одеса: КЗВО «ОАНОООР», 2020. – 40 с.

Методичні рекомендації до організації самостійної роботи з навчальної дисципліни «Евалюація в освіті» містять вимоги до самостійної роботи, зміст роботи й завдання для самостійної підготовки, підсумкові тестові завдання, рекомендовані джерела інформації.

УДК 37.0:376-056.45

ЗМІСТ

ВСТУП	5
Розділ 1. Вимоги до самостійної роботи здобувачів освіти з навчальної дисципліни «Евалюація в освіті»	8
– Опис навчальної дисципліни	8
– Критерії оцінювання результатів навчання	8
– Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти за виконання самостійної роботи	9
– Критерії оцінювання самостійної роботи	10
Розділ 2. Зміст самостійної роботи	12
Змістовий модуль 1. Теоретичні та методологічні основи евалюації	12
Тема 1. Евалюація як інноваційна система оцінювання в освіті: сутність евалюації та її основні форми. Комбінації видів оцінювання в освіті	12
Тема 2 Наукові та практичні цінності евалюації	14
Тема 3. Функції та стандарти евалюації, її націленість на зміни у функціонуванні школи	14
Змістовий модуль 2. Інструментальний ресурс евалюації	15
Тема 4. Об'єкти і предмети евалюації, евалюаційний проект ...	15
Тема 5. Анкетування та метод інтерв'ю у евалюаційному дослідженні	16
Тема 6. Методика спостереження та аналізу документів: евалюаційний підхід	17
Змістовий модуль 3. Ефективність освіти: критерії та форми їх оцінювання в сучасній Україні. Теорія та практика оцінювання в зарубіжних країнах	19
Тема 7. Критерії оцінки якості освіти. Сенс, результативність та клімат навчання. Історія розвитку оцінювання в Україні	19

Тема 8. Евалюаційне дослідження у системі оцінювання школи	20
Тема 9. Підходи до оцінювання результатів навчання в зарубіжних освітніх системах	21
Змістовий модуль 4. Соціальна результативності освіти: евалюаційний підхід	22
Тема 10. Евалюація як інтегративна система оцінювання соціальної результативності освіти	22
Тема 11. Самооцінювання: основні імпульси, мотивація та результативність	23
Тема 12. Евалюаційний проєкт як система інноваційного підвищення якості освіти	24
Розділ 3. Контрольні засоби перевірки результатів самостійної роботи	26
– Тестові завдання з дисципліни «Евалюація в освіті»	26
Рекомендовані джерела інформації	33
– Основна література	33
– Додаткова література	35
– Електронні інформаційні ресурси	37

ВСТУП

Мета навчальної дисципліни «Евалюація в освіті» формування в магістрантів системи знань з основ методології евалюації та технології проведення евалюаційного дослідження в галузі освіти, компетенцій для самостійного практичного використання евалюаційного інструментарію у своїй професійній діяльності.

Очікувані програмні результати навчання

ПРН 1. Аналізувати сучасні наукові здобутки у сфері педагогічної науки та освіти. Критично осмислювати проблеми у галузі освіти.

ПРН 6. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз наукової інформації і професійно -важливих знань із різних джерел.

ПРН 7. Організовувати та проводити науково-педагогічне дослідження з дотриманням принципів академічної доброчесності та етики.

ПРН 12. Уміти обирати та використовувати різні види, форми, методи і засоби реалізації педагогічного контролю, оцінювання якості знань учнів та моніторингових процедур у процесі визначення й оцінки якості освіти

ПРН 15. Доступно і аргументовано презентувати творчі доробки та результати власних науково-педагогічних досліджень у письмовій та усній формах.

Очікувані результати навчання дисципліни

Здобувач вищої освіти *знає* :

- предмет, завдання, основні категорії оцінювання освітніх систем на засадах евалюації;
- проблеми й методи евалюаційного дослідження освітніх систем;
- класифікацію, форм і методів оцінювання в освіті;

- закони, закономірності й принципи здійснення евалюаційного дослідження в освіті.

Здобувач вищої освіти *вміє*:

- проводити евалюаційне дослідження та обробляти його результати;
- обирати та застосовувати інструментарії евалюації відповідно складності дослідження;
- застосовувати різні методи оцінювання в освіті;
- аналізувати причинно-наслідкові зв'язки під час проведення евалюаційного дослідження.

Унаслідок досягнення результатів навчання здобувачі вищої освіти у контексті змісту навчальної дисципліни мають опанувати такі **компетентності**:

- **Інтегральна компетентність.** Здатність розв'язувати складні завдання та актуальні практичні проблеми в галузі загальної середньої освіти, що передбачає застосування новітніх досягнень освітніх, педагогічних наук, найкращих здобутків інноваційно-педагогічного досвіду вітчизняних і зарубіжних закладів освіти та характеризується невизначеністю умов і вимог.

- **Загальні компетентності**

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 2. Здатність учитись і оволодівати сучасними знаннями, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях професійної діяльності.

ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї, проводити дослідження на відповідному рівні та презентувати результат

ЗК5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, приймати обґрунтовані рішення.

- **Фахові компетентності:**

ФК 1. Здатність оперувати термінологією педагогічної науки; розуміти сутність педагогічних понять, педагогічних явищ і процесів, педагогічних закономірностей та принципів.

ФК 4. Здатність до створення освітнього середовища, що забезпечує якість освіти; застосовувати сучасні контролю і оцінки рівня навчальних досягнень учня.

ФК 8. Здатність визначати мету педагогічного процесу, добирати відповідний зміст, методи, технології; застосовувати варіативні форми навчання з урахуванням потреб здобувачів освіти, будувати індивідуальну освітню траєкторію навчання учнів.

ФК 10. Здатність до педагогічної рефлексії в процесі розв'язання професійних завдань, до самоосвіти, професійного самовдосконалення і самореалізації.

РОЗДІЛ 1.
ВИМОГИ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЕВАЛЮАЦІЯ В ОСВІТІ»

Навчальна програма дисципліни «Евалюація в освіті» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальна кількість кредитів 4 годин – 120 змістових модулів – 4	Галузь знань <u>0101 Педагогічна освіта</u> Спеціальність <u>011 Освітні, педагогічні науки</u> Рівень вищої освіти: магістр	Вибіркова	Вибіркова
		Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
		2-й	2-й
		Лекції	
		24 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		80 год.	110 год.
		Форма підсумкового контролю: залік	

Критерії оцінювання результатів навчання

Самостійна робота здобувача освіти – це один із основних компонентів його навчальної діяльності, який реалізується у вільний від обов’язкових навчальних занять через виконання

запланованих завдань без безпосередньої участі викладача, але під його методичним керівництвом.

Метою проведення самостійної роботи здобувачами освіти є розвиток їх творчих здібностей, активізація розумової діяльності, формування потреби у безперервному самостійному поповненні знань, здобуття глибокої системи знань із здійснення евалюаційного дослідження в освіті.

Організація самостійної роботи здобувачів освіти ґрунтується на принципах: індивідуального підходу (сформований індивідуальний стиль діяльності), диференціації та індивідуалізації (враховуються особливості розвитку психічних процесів, психологічних закономірностей продуктивного мислення, механізмів навчання), праксеологічності (максимальна активізація пошуково-дослідницької діяльності здобувачів освіти), діалогічності (створення атмосфери спільної педагогічної дії «викладач-здобувач освіти»), інформаційної технологічності, управління (стимулювання до самостійної освітньої діяльності, оцінка навчальної діяльності, контроль та корекція).

Навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувачів освіти, регламентується навчальною програмою і становить 2/3 загального обсягу навчального часу вивчення дисципліни «Евалюація в освіті».

Самостійна робота спрямована на поглиблення і закріплення знань здобувачів освіти, розвиток аналітичних навичок щодо формування якісної освіти в освітніх інституціях (педагогічних системах) та включає такі види робіт: опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури, підготовка до практичних занять, бібліографічний огляд літератури, аналіз статистичних і фактичних матеріалів за заданою проблематикою, складання евалюаційного дослідницького проекту за заданою проблематикою, розробка мультимедійних презентацій, систематизація вивченого матеріалу перед семестровим заліком. Викладач не обмежується у

виборі інших завдань до самостійної роботи, але вони відповідають змісту робочої навчальної програми дисципліни.

Самостійна робота здобувачів освіти забезпечується системою навчально-методичних засобів: програмою дисципліни, науковою, фаховою монографічною і періодичною літературою, інструктивно-методичними матеріалами до практичних занять, переліком тестових завдань, консультаціями з боку викладача, можливістю публічно обговорити теоретичні та практичні результати, отриманих здобувачем освіти самостійно, матеріалами для здійснення контролю (контрольні завдання, тести).

Самостійна робота здобувачів освіти супроводжується контролем та оцінкою її результатів. Основними формами контролю самостійної роботи є: активність на занятті, тестування, письмові чи усні опитування, залік.

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти за виконання самостійної роботи

Поточний та/або періодичний контроль												Загальна підсумкова оцінка (сума балів)
Змістовий модуль № 1				Змістовий модуль № 2		Змістовий модуль № 3				Змістовий модуль № 4		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	
с.р	с.р	с.р	с.р	с.р	с.р	с.р	с.р	с.р	с.р	с.р	с.р	
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	48

Критерії оцінювання самостійної роботи

Бали	Критерії
0	Самостійна робота не виконана або не зарахована.
1	Здобувач розпізнає деякі об'єкти вивчення та визначає їх на побутовому рівні, може описувати деякі об'єкти

	вивчення; має фрагментарні уявлення з предмета вивчення; виконує елементарні прийоми практичних завдань.
2	Відповідь фрагментарна. Здобувач має поверхові знання з питання. Пояснює суть окремих питань. Виклад матеріалу не структурований, порушена послідовність та логіка викладу. Здобувач використовує знання в знайомій ситуації, але не може застосувати їх в новій ситуації. Самостійна робота виконана у неповному обсязі, з суттєвими недоліками. У відповіді наявні фактичні, граматичні, орфографічні та стилістичні помилки.
3	Відповідь здобувача майже повна, має усвідомлений та достатньо розгорнутий характер. Висвітлюється зміст окремих класифікацій, підходів тощо. Виклад матеріалу структурований, логічний, але дещо порушена послідовність викладу. Здобувач володіє вміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Але у відповіді недостатня доказова база, мало прикладів, допущені окремі неточності. При відповіді на проблемні питання здобувач висловлює свою позицію, але недостатньо її аргументує. Вільно оперує знаннями, застосовує їх в знайомій та новій ситуації. Матеріал викладено правильною мовою, але присутні окремі граматичні, орфографічні та статистичні помилки.
4	Здобувач продемонстрував досконале знання та розуміння понятійно-термінологічного апарату та теоретичного матеріалу тієї чи іншої теми. Вільно оперує різноманітними класифікаціями, підходами тощо. Відповідь на поставлені запитання повна, насичена глибокими та розгорнутими судженнями, прикладами, висновками. Виклад матеріалу має логічний, доказовий і

	послідовний характер. Здобувач володіє вміннями аналізувати, порівнювати, узагальнювати, систематизувати. Вільно висловлює свою позицію з проблемних питань та аргументує її. Володіє вміннями застосовувати теоретичні знання на практиці не тільки в знайомих, але й в нових ситуаціях. Володіє високою культурою мовлення. Відсутні у відповіді граматичні, орфографічні та стилістичні помилки.
--	---

РОЗДІЛ 2.

ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль 1.

Теоретичні та методологічні основи евалюації

Тема 1. Евалюація як інноваційна система оцінювання в освіті: сутність евалюації та її основні форми. Комбінації видів оцінювання в освіті

Питання для самостійного опрацювання:

1. Дефініції евалюації за різними вченими їх аналіз.
2. Сутність евалюації та її основні форми.
3. Комбінації видів оцінювання в освіті.

Практичне завдання для самостійного опрацювання:

1. Опишіть переваги складових частин евалюації: попереднє оцінювання, моніторинг, критичний огляд, обстеження, розслідування, аудит, дослідження, внутрішнє управлінське консультування.

2. Опишіть недоліки складових частин евалюації: попереднє оцінювання, моніторинг, критичний огляд, обстеження, розслідування, аудит, дослідження, внутрішнє управлінське консультування.
3. Складіть таблицю переваг та недоліків.

Рекомендована література:

1. Андрущенко В. П. Якість освіти в дзеркалі сучасних вимог та експектацій / В. П. Андрущенко, В. Г. Вікторов // *Нова парадигма* : [журнал наукових праць] / голов. ред. В. П. Бех; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова; творче об'єднання «Нова парадигма» – Вип. 93. – К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2010. – С. 3-19.
2. Здрагат С. Г. Комбінації видів оцінювання в освіті: евалюаційний підхід / С. Г. Здрагат // *II Всеукраїнська науково-практична конференція «Педагогічна наука і освіта у сучасному вимірі: проблеми і перспективи розвитку»*. – Одеса. – Вид. Букаєв Вадим Вікторович, 2020 – 324 с.
3. Даниленко Л. І. Теоретико-методичні засади управління інноваційною діяльністю в загальноосвітніх навчальних закладах [Текст] : дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.01 / Даниленко Лідія Іванівна ; АПН України, Центр. ін-т післядиплом. пед. освіти. – К., 2005. – 478 арк.: табл. – Бібліогр.: арк. 374-418.
4. Сачок М. В. Операціоналізація евалюаційних понять та термінів: соціологічний погляд / М. В. Сачок. // *Міжнародний науковий форум: соціологія, психологія, педагогіка, менеджмент: збірник наукових праць*. Випуск 7. К.: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2011. – С. 66-74.

Тема 2 Наукові та практичні цінності евалюації

Питання для самостійного опрацювання:

1. Наукові та оцінювальні дослідження: аспекти, спільності та відмінності.
2. Основні фундаментальні якості евалюацій: корисність, виконуваність, коректність, точність.

Практичне завдання для самостійного опрацювання:

1. Визначте шкільне оцінювання через такі аспекти як культура педагогічної діяльності та інструмент організаційного розвитку.
2. Визначте шкільне оцінювання через такі аспекти як функція самоконтролю та співпраця.

Рекомендована література:

1. *Гавриш Р. Л.* Евалюація діяльності громадсько активних шкіл за міжнародними стандартами / Р. Л. Гавриш, Т. В. Водолазська // *Постметодика*. – 2012. – № 1. – С. 19-25.
2. *Здрагат С. Г.* Евалюація як система інноваційного підвищення якості освіти у соціологічній перспективі / С. Г. Здрагат // *Вісник Львівського університету : збірник наукових праць*. – Львів : Львівський національний університет ім. І. Франка. Серія: соціологічна. – 2015. – №9. – С. 187-193.
3. *Немерко Б.* Дидактичний вимір та система забезпечення якості роботи школи / Б. Немерко // *Poradnik dyrektora szkoły*. – Варшава: Видавництво RAABE, 2000.

Тема 3. Функції та стандарти евалюації, її націленість на зміни у функціонуванні школи

Питання для самостійного опрацювання:

1. Ключові функції евалюації: підзвітність, стимулювання і акредитація.

2. Основні джерела отримання інформації.

3 Типологія моделей виявлення ефективності евалюації.

Практичне завдання для самостійного опрацювання:

1. Охарактеризуйте, яким чином проявляються такі функції евалюації як підзвітність, стимулювання і акредитація.
2. Складіть таблицю викликів та ризиків прояву цих функцій.
3. Окресліть основні джерела отримання інформації у педагогічній практиці.

Рекомендована література:

1. *Боднар О. С.* Організаційно-педагогічні засади експертного оцінювання навчально-виховної діяльності загальноосвітніх шкіл / О. С. Боднар : автореф. дис. ... канд. наук: 13.00.06 – 2008. – 18 с.
2. *Вайс К. Г.* Оцінювання: методи дослідження програм та політики / Керол Вайс / пер. з англ. Р. Ткачука, М. Корчинської; наук. ред. пер. О. Кілієвич. – Київ : Основи, 2000. – 671 с.
3. *Здрагат С. Г.* Проблеми якості в освіті. / С. Г. Здрагат // *Всеукраїнська науково-практична конференція «Педагогічна наука і освіта у сучасному вимірі : проблеми і перспективи розвитку»* - Одеса – Вид. Букаєв Вадим Вікторович, 2019 – 352 с.

Змістовий модуль 2.

Інструментальний ресурс евалюації

Тема 4. Об'єкти і предмети евалюації, евалюаційний проєкт

Питання для самостійного опрацювання:

1. Основні освітні об'єкти евалюації.
2. Визначення предмету евалюаційного дослідження.
3. Кількісні та якісні методи дослідження.
4. Основні елементи проєкту евалюації.

Практичне завдання для самостійного опрацювання:

1. Оберіть одну із сфер/ проблем шкільного функціонування й окресліть джерела інформації та дослідної вибірки яку доцільно використовувати у евалюаційному дослідженні.
2. Опишіть об'єкт та предмет обраної проблематики евалюаційного дослідження.

Рекомендована література:

1. *Здрагат С. Г.* Розвиток школи: евалюаційний підхід / С.Г. Здрагат. // *Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні тенденції та фактори розвитку педагогічної та психологічної наук в Україні та країнах Євросоюзу».*- Люблін, Польща, Maria Curie- Sklodovska University, 2020.
2. *Конажевські К.* Як проводити освітні дослідження / К.Конажевські // *Практична методологія.* – Варшава: WSiP. – 2000. – С. 12-13.
3. *Корпоровіч Л.* Сучасні концепції евалюації в контексті викликів регіонального розвитку / Лешек Корпоровіч // *Міжнародний науковий форум: соціологія, психологія, педагогіка, менеджмент.* – Збірник наукових праць. Випуск 6. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. – С. 80-89.

Тема 5. Анкетування та метод інтерв'ю у евалюаційному дослідженні

Питання для самостійного опрацювання

1. Анкета як інструмент збору думок респондентів. Анкетування як метод дослідження.
2. Створіть таблицю переваг та недоліків анкетування.
3. Стандарти інтерв'ю. Стандартизоване та нестандартизоване інтерв'ю. Фокусоване групове інтерв'ю.
4. Створіть таблицю переваг та недоліків методу інтерв'ю.

Практичне завдання для самостійного опрацювання:

1. Складіть анкету з використання різного виду питань щодо дослідження обраної проблеми шкільного функціонування.
2. Створіть матрицю індивідуального інтерв'ю щодо дослідження обраної проблеми шкільного функціонування.

Рекомендована література:

1. *Вайс К. Г.* Оцінювання: методи дослідження програм та політики / Керол Вайс / пер. з англ. Р. Ткачука, М. Корчинської; наук. ред. пер. О. Кілієвич. – Київ : Основи, 2000. – 671 с.
2. *Здрагат С. Г.* Інструментальний ресурс евалюації /С. Г. Здрагат // *I Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція «Шляхи удосконалення професійних компетентностей фахівців в умовах сьогодення»* – Київ , – 2020.
3. *Конажевські К.* Як проводити освітні дослідження / К. Конажевські // *Практична методологія.* – Варшава: WSiP. – 2000. – С. 12-13.
4. *Лукіна Т. О.* Технологія розробки анкет для моніторингових досліджень освітніх проблем: метод. рекомендації до обласного семінару. – Миколаїв: ОППО, 2012. 32 с.
5. Оцінювання в школі [ред. Е. Толвінська-Круліковська]. – Варшава: ОРО, 2010.

Тема 6. Методика спостереження та аналізу документів: евалюаційний підхід

Питання для самостійного опрацювання:

1. Метод спостереження. Об'єкти спостереження.. Переваги та недоліки спостереження як методу проведення евалюації.
2. Створіть таблицю переваг та недоліків методу спостереження.
3. Аналіз документів як метод оцінювального дослідження. Види документів: письмові, цифрові та візуально-звукові.

4. Створіть таблицю переваг та недоліків методу «аналіз документів».

Практичне завдання для самостійного опрацювання

1. Складіть карту спостереження щодо дослідження обраної проблеми шкільного функціонування.
2. Створіть таблицю переваг та недоліків методу спостереження.
3. Перерахуйте документи, які Вам необхідні для дослідження обраної проблеми шкільного функціонування.
4. Створіть таблицю переваг та недоліків методу «аналіз документів».

Рекомендована література:

1. *Вайс К. Г.* Оцінювання: методи дослідження програм та політики / Керол Вайс / пер. з англ. Р. Ткачука, М. Корчинської; наук. ред. пер. О. Кілієвич. – Київ : Основи, 2000. – 671 с.
2. *Здрагат С. Г.* Інструментальний ресурс евалюації /С. Г. Здрагат // *I Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція «Шляхи удосконалення професійних компетентностей фахівців в умовах сьогодення»* - Київ, 2020.
3. *Конажевські К.* Як проводити освітні дослідження / К. Конажевські // *Практична методологія.* – Варшава: WSiP. – 2000. – С. 12-13.
4. Оцінювання в школі [ред. Е. Толвінська-Круліковська]. – Варшава: ОРО, 2010.

Змістовий модуль 3.

Ефективність освіти:

**критерії та форми їх оцінювання в сучасній Україні.
Теорія та практика оцінювання в зарубіжних країнах**

Тема 7. Критерії оцінки якості освіти. Сенс, результативність та клімат навчання. Історія розвитку оцінювання в Україні

Питання для самостійного опрацювання:

1. Критеріїв і показників оцінки якості освіти.
2. Ключові компетенції випускника як основний критерій якості освіти.
3. Ознаки «ефективної школи». Фактори системи якості шкільної освіти.
4. Напрямки вимірювання якості роботи школи.

Практичне завдання для самостійного опрацювання

1. Складіть портрет випускника через ключові компетентності як основний критерій якості освіти.
2. Створіть таблицю ознак «ефективної школи» через компоненти життєдіяльності школи.

Рекомендована література:

1. Боднар О. С. Організаційно-педагогічні засади експертного оцінювання навчально-виховної діяльності загально-освітніх шкіл / О. С. Боднар: дис. ... канд. наук: 13.00.06 – 2008. – 18 с.
2. Здрагат С. Г. Розвиток школи: евалюаційний підхід / С. Г. Здрагат / Міжнародна науково – практична конференція «Сучасні тенденції та фоктори розвитку педагогічної та психологічної наук в Україні та країнах Євросоюзу».- Люблін, Польща, Maria Curie- Sklodovska Unsversity, 2020.
3. Оцінювання в школі [ред. Е. Толвінська-Круліковська]. – Варшава: ОРО, 2010.

4. Сачок М. В. Якість як базова категорія евалюаційного процесу // *Вісник Міжнародного Слов'янського університету*. – Харків: Видавничий центр МСУ, 2011. – №2. – С. 3-12.

Тема 8. Евалюаційне дослідження у системі оцінювання школи

Питання для самостійного опрацювання:

1. Внутрішнє оцінювання в школі. Особливості евалюації як комплексного оцінювання.
2. Евалюаційне дослідження та самооцінювання школи.
3. Етапи евалюації як систематичного дослідження подій.

Практичне завдання для самостійного опрацювання:

1. Опишіть етапи евалюаційного дослідження щодо обраної проблеми шкільного функціонування.
2. Складіть карту евалюаційного проекту відповідно обраної проблематиці.

Рекомендована література:

1. Гопкінз Д. Оцінювання для розвитку школи / Д. Гопкінз / [пер. з англ. Г. Вець]. – Львів: Літопис, 2003. – 256 с.
2. Здрагат С. Г. Самооцінювання : основні імпульси, мотивація та результативність. / С. Г. Здрагат // *Міжнародна конференція «Педагогіка, спрямована у майбутнє»* (до 100-річчя Вальдорфської педагогіки) – Харків: Вид. група «Основа», 2019.- 160 с. – (Бібліотека журналу «Управління школою»: Вип. 8 (199)
3. Немерко Б. Дидактичний вимір та система забезпечення якості роботи школи / Б. Немерко // *Poradnik dyrektora szkoły*. – Варшава: Видавництво RAABE, 2000.
4. Самооцінювання в школі / [пер. з пол. О. Гарцули]. – Львів: Літопис, 2011. – 186 с.

Тема 9. Підходи до оцінювання результатів навчання в зарубіжних освітніх системах

Питання для самостійного опрацювання:

1. Міжнародні стандарти якості діяльності громадсько активних шкіл.
2. Розвиток якісних методів оцінювання ефективності освіти: зарубіжний досвід.
3. Різні підходи у оцінці освітніх досягнень на засадах евалюації (з досвіду Великої Британії, Німеччини, Австрії, Польщі, Канада, США).

Практичне завдання для самостійного опрацювання:

- 1 Проаналізуйте у вільній формі зарубіжний досвід методів оцінювання ефективності освіти.
2. Опишіть міжнародні стандарти якості діяльності громадсько активних шкіл.

Рекомендована література:

1. *Вайс К. Г.* Оцінювання: методи дослідження програм та політики / Керол Вайс / пер. з англ. Р. Ткачука, М. Корчинської; наук. ред. пер. О. Кілієвич. – Київ : Основи, 2000. – 671 с.
2. *Гопкінз Д.* Оцінювання для розвитку школи / Д. Гопкінз / [пер. з англ. Г. Вець]. – Львів : Літопис, 2003.
3. *Гуськова М. В.* Евалюація в освітанні : монографія / М. В. Гуськова. – М.: ИНФРА-М. – 2012. – 153 с.
4. *Здрагат С.Г.* Евалюація: історія та розвиток / С.Г. Здрагат // *Міжнародний науковий форум: соціологія, психологія, педагогіка, менеджмент : збірник наукових праць.* – Київ : ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2015. – Вип. № 19-20. – С. 121–130.
5. *Корпоровіч Л.* Сучасні концепції евалюації в контексті викликів регіонального розвитку / Лешек Корпоровіч // *Міжнародний науковий форум: соціологія, психологія, педагогіка, менеджмент.* –

Збірник наукових праць. Випуск 6. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. – С. 80-89.

.6. *Немерко Б.* Дидактичний вимір та система забезпечення якості роботи школи / Б. Немерко // *Poradnik dyrektora szkoły*. – Варшава: Видавництво RAABE, 2000.

7. Оцінювання в школі [ред. Е. Толвінська-Круліковська]. – Варшава: ОРО, 2010.

Змістовий модуль 4.

Соціальна результативності освіти: евалюаційний підхід

Тема 10 Евалюація як інтегративна система оцінювання соціальної результативності освіти

Питання для самостійного опрацювання:

1. Базові елементи успішних стратегій забезпечення якісної освіти.
2. Принципу релевантності результатів евалюації.
3. Принцип систематичності.
4. Принцип інформаційної безпеки у евалюаційному дослідженні.

Практичне завдання для самостійного опрацювання:

1. Охарактеризуйте принципи на яких базується евалюаційне дослідження планом.
2. Опишіть реалізацію цих принципів у Вашому евалюаційному дослідженні.

Рекомендована література:

1. *Андрущенко В. П.* Якість освіти в дзеркалі сучасних вимог та експектацій / В. П. Андрущенко, В. Г. Вікторов // *Нова парадигма* : [журнал наукових праць] / голов. ред. В. П. Бех; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова; творче об'єднання «Нова парадигма» – Вип. 93. – К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2010. – С. 3-19.

2. Гавриш Р. Л. Громадська експертиза якості діяльності школи / Р. Л. Гавриш, Т. В. Водолазська // *Управління освітою*. – 2012. – № 23 (299). – С. 4-8.
3. Здрагат С.Г Проблеми якості в освіті. / С.Г. Здрагат // *Всеукраїнська науково-практична конференція «Педагогічна наука і освіта у сучасному вимірі : проблеми і перспективи розвитку»* - Одеса – Вид. Букаєв Вадим Вікторович, 2019 – 352 с.
4. Сачок М. В. Якість як базова категорія евалюаційного процесу // *Вісник Міжнародного Слов'янського університету*. – Харків: Видавничий центр МСУ, 2011. – №2. – С. 3-12.

Тема 11. Самооцінювання: основні імпульси, мотивація та результативність

Питання для самостійного опрацювання:

1. Ключові характеристики самооцінювання.
2. Внутрішнє та зовнішнє самооцінювання закладу освіти.
3. Самооцінювання (автоєвалюація) професійної діяльності педагога.

Практичне завдання для самостійного опрацювання:

- 1 Опрацюйте матеріали: «Абетка для директора»: Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти» (К., 2020).
2. Проаналізуйте мотиви та фактори зовнішнього та внутрішнього самооцінювання закладу освіти через компоненти життєдіяльності закладу освіти.
3. Створіть таблицю факторів самооцінювання в школи.

Рекомендована література:

1. «Абетка для директора»: Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти» (К., 2020).
2. Бобровський М. В., Горбачов С. І., Заплотинська О. О. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти. Київ, Державна служба якості освіти, 2019. – 240 с.
3. Боднар О. С. Організаційно-педагогічні засади експертного оцінювання навчально-виховної діяльності загально-освітніх шкіл / О. С. Боднар : автореф. дис. ... канд. наук: 13.00.06 – 2008. – 18 с.
4. Здрагат С. Г. Самооцінювання : основні імпульси, мотивація та результативність. / С. Г. Здрагат // *Міжнародна конференція «Педагогіка, спрямована у майбутнє»* (до 100-річчя Вальдорфської педагогіки) – Харків: Вид. група «Основа», 2019. - 160 с. – (Бібліотека журналу «Управління школою»: Вип. 8 (199)).

Тема 12. Евалюаційний проєкт як система інноваційного підвищення якості освіти

Питання для самостійного опрацювання:

1. Етапи евалюації як систематичного дослідження подій.
2. Організаційні кроки евалюаційного проєкту.
3. Елементи проєкту евалюації.

Практичне завдання для самостійного опрацювання:

1. Створіть та заповніть карту евалюаційного дослідницького проєкту.
2. Підготуйте звіт та презентацію проєкту.

Елементи проєкту евалюації

- Мета евалюації (навіщо це все?) .....
- Сфера евалюації (що будемо досліджувати?) .....
- Ключові питання (що нам потрібно знати про об'єкт дослідження?) .....
- Критерії евалюації (що буде свідчити про успіх?) .....
- Методи збору даних (якщо це можливо – методи аналізу даних) (як будемо збирати інформацію?).....
- Визначення популяції та вибірки (звідки будемо отримувати інформацію?) .....
- Організація збору даних (хто, коли і від кого буде отримувати інформацію?) .....
- Звіт (який слід залишиться після дослідження?) .....

Елементи проєкту евалюації

Мета евалюації: .....**Предмет евалюації** .....

КЛЮЧОВІ ПИТАННЯ	КРИТЕРІЇ	МЕТОДИ	ВИБІРКА	ЗБІР ДАНИХ
Це питання, на які нам необхідно відповідати в процесі евалюації. Це загальні, відкриті питання. Подробиці	Критерії дають можливість оцінити захід. Відповідаючи на ключові питання описуємо захід. За допомогою критеріїв можемо	Вибираємо методи дослідження. Методи повинні доповнювати один одного і надати можливість отримати	Окреслюємо об'єкти (наприклад, особи, лекції, журнали), де будемо шукати відповіді на ключові питання.	Розробляємо графік всього процесу дослідження і визначаємо відповідальні особи. Графік також дозволить

з'ясовуємо в інструментах	оцінити, чого він вартий з точки зору наших критеріїв	відповіді на ключові питання.	Об'єкти повинні бути доступними та важливими для реалізованого заходу.	контролювати етапи евалюації

Рекомендована література:

1. *Бобровський М. В., Горбачов С. І., Заплотинська О. О.* Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти. Київ, Державна служба якості освіти, 2019. 240 с.
2. *Здрагат С. Г.* Алгоритм реалізації евалюаційного дослідження в інклюзивної освіти / С. Г. Здрагат // *Єдність навчання і наукових досліджень – головний принцип університету : матеріали звітної науково-практичної конференції викладачів, докторантів та аспірантів (14-18 березня 2016 р., м. Київ) / ред. рада: В.П. Андрущенко (голова) [та ін.]. – Київ : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2016. – С. 37-40.*
3. *Конажевські К.* Як проводити освітні дослідження / К. Конажевські// *Практична методологія.* – Варшава: WSiP. – 2000. – С. 12-13.
4. *Гавриш Р. Л.* Громадська експертиза якості діяльності школи / Р. Л. Гавриш, Т. В. Водолазська // *Управління освітою.* – 2012. – № 23 (299). – С. 4-8.
5. *Сачок М. В.* Якість як базова категорія евалюаційного процесу // *Вісник Міжнародного Слов'янського університету.* – Харків: Видавничий центр МСУ, 2011. – № 2. – С. 3-12.

РОЗДІЛ 3.

КОНТРОЛЬНІ ЗАСОБИ

ПЕРЕВІРКИ РЕЗУЛЬТАТІВ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тестові завдання з дисципліни «Евалюація в освіті»

Тестові завдання можуть бути використані для підсумкового контролю знань.

Інструкція: уважно прочитайте запропоновані тестові завдання та оберіть правильні відповіді.

1. Визначте характеристики, які пов'язані з поняттям «евалюація»:

- А) процес
- Б) мотивація
- В) прийняття рішення
- Г) збір інформації
- Д) система
- Е) оцінка
- Ж) дослідження
- З) комунікація

2. Визначте складових частин евалюації:

- А) попереднє оцінювання,
- В) моніторинг,
- В) екскурсія
- Г) критичний огляд,
- Д) обстеження,
- Е) розслідування,
- Ж) аудит,
- З) дослідження,
- І) комунікація
- К) внутрішнє управлінське консультування.

3. Якість освіти – це

- А) відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом освіти та/або договором про надання освітніх послуг;
- Б) умова мобільності, сумісності та привабливості загальної середньої освіти;
- В) результат діяльності та процес формування характеристик.

4. Розташуйте у хронологічному порядку фази процесу евалюації:

- А) висновки
- Б) аналізу зібраної інформації
- В) формулювання рекомендації
- Г) збір інформації

5. Виберіть методи дослідження, які використовуються під час проведення евалюації:

- А) анкетування
- Б) інформування
- В) інтерв'ювання
- Г) мотивування
- Д) спостереження
- Е) аналіз документів
- Ж) стимулювання

6. Найдіть характерні ознаки відповідної евалюації

- А) дослідження орієнтовані на заплановані цілі, гіпотези й очікування замовника
- Б) дослідження зосереджені на явищах, що випадково виникають по мірі їх проведення
- В) дослідження мають чітку спрямованість
- Г) аналізуються заплановані об'єкти

7 Найдіть характерні ознаки передбаченої евалюації

- А) дослідження орієнтовані на заплановані цілі, гіпотези й очікування замовника
- Б) дослідження зосереджені на явищах, що випадково виникають по мірі їх проведення
- В) дослідження мають чітку спрямованість
- Г) аналізуються заплановані об'єкти

8. Оберіть до якого типу евалюації відноситься наступне визначення:

Дає концептуальні відповіді на питання про логічну побудову програми (логічний взаємозв'язок між причинами й наслідками), щодо операційної логіки та послідовності дій у рамках програми.

- А) оцінювання довготермінових ефектів програми (оцінювання впливу)
- Б) оцінювання послідовності дій/заходів
- В) попереднє оцінювання операційної стратегії
- Г) оцінювання процесу реалізації
- Д) оцінювання шляхом дослідження окремих ситуацій
- Е) мега-оцінювання

9. Оберіть до якого типу евалюації відноситься наступне визначення :

Дає детальну інформацію про те, чи відбувається реалізація програми згідно з планом, а також чи відчують і сприймають замовники (беніфіціари) короткотермінові результати програми

- А) оцінювання довготермінових ефектів програми (оцінювання впливу)
- Б) оцінювання послідовності дій/заходів
- В) попереднє оцінювання операційної стратегії
- Г) оцінювання процесу реалізації
- Д) оцінювання шляхом дослідження окремих ситуацій
- Е) мега-оцінювання

10. Оберіть до якого типу евалюації відноситься наступне визначення:

Об'єднує результати кількох оцінювань (короткотермінових, середньотермінових, довготермінових), відомих досліджень стосовно певної тематики.

- А) оцінювання довготермінових ефектів програми (оцінювання впливу)
- Б) оцінювання послідовності дій/заходів
- В) попереднє оцінювання операційної стратегії
- Г) оцінювання процесу реалізації
- Д) оцінювання шляхом дослідження окремих ситуацій
- Е) мега-оцінювання

11. Розташуйте у хронологічному порядку етапи процесу евалюації:

- А) збір емпіричної інформації
- Б) постановка цілі (або цілей) евалюації.
- В) інтерпретація даних евалюації та використання результатів для прийняття управлінських рішень з метою підвищення якості освітнього процесу
- Г) розробка методології дослідження, відбір кількісних і якісних методів для отримання інформації, розробка математичних моделей і валідного оцінювального інструментарію;
- Д) обробка і аналіз інформації.

12 Розташуйте у хронологічному порядку основні елементи проекту евалюації:

- 1) визначення популяції та вибірки (звідки будемо отримувати інформацію?);
- 2) мета евалюації (навіщо це все?);
- 3) критерії евалюації (що буде свідчити про успіх?);
- 4) сфера евалюації (що будемо досліджувати?);
- 5) ключові питання (що нам потрібно знати про об'єкт дослідження?);
- 6) звіт (який слід залишиться після дослідження?)

7) методи збору і аналізу даних); вони повинні доповнювати один одного і надати можливість отримати відповіді на ключові питання;
8) організація збору даних (хто, коли і від кого буде отримувати інформацію?).

13. Виберіть методи дослідження під час проведення евалюації, які відносяться до якісних:

- А) анкетування
- Б) інформування
- В) інтерв'ювання
- Г) мотивування
- Д) спостереження
- Е) аналіз документів
- Ж) стимулювання

14. Виберіть методи дослідження під час проведення евалюації, які відносяться до кількісних :

- А) анкетування
- Б) інформування
- В) інтерв'ювання
- Г) мотивування
- Д) спостереження
- Е) аналіз документів
- Ж) стимулювання

15. Визначте основні фундаментальні якості евалюацій:

- А) корисність,
- Б) вибірковість
- В) виконуваність,
- Г) коректність,
- Д) точність

16. Визначте аспекти евалюації:

- А) елемент культури педагогічної діяльності,
- Б) елемент комунікації
- В) самоконтроль,

Г) знаряддя співпраці

Д) інструмент організаційного розвитку

17. Заповніть таблицю у відповідності «функція - кому допомагає» (стрілочками):

Функції евалюації	Кому допомагає евалюація
Оцінка якості програм	Всім задіяним особам
Удосконалення програм під час розробки та виконання	Експертам
Вплив на політику суспільних змін	Виконавцям
Підтримка процесу прийняття рішень	Тим, хто приймає рішення
Навчання	Політика

18. Визначте етичні засади евалюації

А) ретельність

Б) явність всіх дій

В) свідомо згода всіх, хто бере участь – контракт

Г) секретність даних

Д) інформування всіх учасників та зацікавлених осіб

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. *Андрущенко В. П.* Якість освіти в дзеркалі сучасних вимог та експектацій / В. П. Андрущенко, В. Г. Вікторов // *Нова парадигма* : [журнал наукових праць] / голов. ред. В. П. Бех; Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова; творче об'єднання «Нова парадигма» – Вип. 93. – К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2010. – С. 3-19.

2. *Бобровський М. В., Горбачов С. І., Заплотинська О. О.* Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти. Київ, Державна служба якості освіти, 2019. – 240 с.

3. *Боднар О. С.* Організаційно-педагогічні засади експертного оцінювання навчально-виховної діяльності загальноосвітніх шкіл / О. С. Боднар: : автореф. дис. ... канд. наук: 13.00.06 – 2008. – 18 с.

4. *Вайс К. Г.* Оцінювання: методи дослідження програм та політики / Керол Вайс / пер. з англ. Р. Ткачука, М. Корчинської; наук. ред. пер. О. Кілієвич. – Київ : Основи, 2000. – 671 с.

5. *Гавриш Р. Л.* Евалюація діяльності громадсько активних шкіл за міжнародними стандартами / Р. Л. Гавриш, Т. В. Водолазська // *Постметодика*. – 2012. – № 1. – С. 19-25.

6. *Здрагат С. Г.* Евалюація як система інноваційного підвищення якості освіти у соціологічній перспективі / С. Г. Здрагат // *Вісник Львівського університету : збірник наукових праць*. – Львів : Львівський національний університет ім. І. Франка. Серія: соціологічна. – 2015. – №9. – С. 187-193.

7. *Здрагат С. Г.* Евалюація: історія та розвиток / С. Г. Здрагат // *Міжнародний науковий форум: соціологія, психологія, педагогіка, менеджмент : збірник наукових праць*. – Київ : ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2015. – Вип. № 19-20. – С. 121–130.

8. *Здрагат С. Г.* Управление качеством образования: ресурс эвалюации / С. Г. Здрагат // *Повышение квалификации и*

переподготовка: проблеми и перспективи розвитку : матеріали Межд. науч.-практ. конф. (12 ноября 2015 г., г. Минск) / редкол. И.В. Шеститко и др. – Минск : ГПУ им. М. Танка, 2015. – С. 78– 83.

9. *Здрагат С.Г Сутність евалюації та її основні форми / С.Г. Здрагат // Єдність навчання і наукових досліджень – головний принцип університету : матеріали звітньо-наукової конференції викладачів, аспірантів і докторантів Інституту соціології, психології та соціальних комунікації НПУ імені М.П. Драгоманова (24 березня 2015 р., м. Київ) / гол. ред. В.Б. Евтух. – Київ : ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2015. – Вип. 1. – С. 34–36.*

10. *Здрагат С. Г. Самооцінювання : основні імпульси, мотивація та результативність. / С.Г. Здрагат // Міжнародна конференція «Педагогіка, спрямована у майбутнє» (до 100- річчя Вальдорфської педагогіки) – Харків: Вид. група «Основа», 2019.- 160 с. – (Бібліотека журналу «Управління школою»: Вип. 8 (199)*

11. *Здрагат С. Г Проблеми якості в освіті. / С.Г. Здрагат // Всеукраїнська науково- практична конференція «Педагогічна наука і освіта у сучасному вимірі :проблеми і перспективи розвитку». - Одеса – Вид. Букаєв Вадим Вікторович, 2019 – 352 с.*

12. *Здрагат С. Г Комбінації видів оцінювання в освіті: евалюаційний підхід / С. Г. Здрагат // II Всеукраїнська науково-практична конференція «Педагогічна наука і освіта у сучасному вимірі :проблеми і перспективи розвитку» - Одеса – Вид. Букаєв Вадим Вікторович, 2020 – 324 с.*

13. *Здрагат С.Г. Інструментальний ресурс евалюації /С.Г. Здрагат // I Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція «Шляхи удосконалення професійних компетентностей фахівців в умовах сьогодення». – Київ, 2020.*

14. *Здрагат С. Г. Розвиток школи: евалюаційний підхід/С.Г. Здрагат // Міжнародна науково – практична конференція «Сучасні тенденції та фоктори розвитку педагогічної та психологічної наук в Україні та країнах Євросоюзу». – Люблін, Польща, Maria Curie- Sklodovska University, 2020.*

15. *Лукіна Т. О.* Технологія розробки анкет для моніторингових досліджень освітніх проблем: метод. рекомендації до обласного семінару. Миколаїв: ОІППО, 2012. – 32 с.

16. *Конажевські К.* Як проводити освітні дослідження / К. Конажевські // *Практична методологія*. – Варшава: WSiP. – 2000. – С. 12-13.

17. *Корпоровіч Л.* Сучасні концепції евалюації в контексті викликів регіонального розвитку / Лешек Корпоровіч // *Міжнародний науковий форум: соціологія, психологія, педагогіка, менеджмент*. – Збірник наукових праць. Випуск 6. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. – С. 80-89.

18. *Основы эвалюации в управлении качеством образования: монография. Серия: Научная мысль*. – М.: Инфпа-М, 2014. – 204 с.

19. Самооцінювання в школі / [пер. з пол. О. Гарцули]. – Львів: Літопис, 2011. – 186 с.

20. *Сачок М. В.* Операціоналізація евалюаційних понять та термінів: соціологічний погляд / Сачок М.В. // *Міжнародний науковий форум: соціологія, психологія, педагогіка, менеджмент: збірник наукових праць*. Випуск 7. К.: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2011. – С. 66-74.

21. *Сачок М. В.* Якість як базова категорія евалюаційного процесу // *Вісник Міжнародного Слов'янського університету*. – Харків: Видавничий центр МСУ, 2011. – № 2. – С. 3-12.

Додаткова література

1. *Болотов В. А.* Системы оценки качества образования: учебное пособие / В. А. Болотов, Н. Ф. Ефремова. – М.: Университетская книга. Логос, 2007. – 192 с.

2. «Абетка для директора»: Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти» (К., 2020)..

3. *Водолазська Т. В.* Як створити громадсько активну школу / Т. В. Водолазська, Р. Л. Гавриш. – Київ : Шкільний світ, 2011. – 128 с.

4. *Гавриш Р. Л.* Громадська експертиза якості діяльності школи / Р. Л. Гавриш, Т. В. Водолазська // *Управління освітою.* – 2012. – № 23 (299). – С. 4-8.

5. *Гопкінз Д.* Оцінювання для розвитку школи / Д. Гопкінз / [пер. з англ. Г. Вець]. – Львів: Літопис, 2003. – 256 с.

6. *Гуськова М. В.* Евалюація в освіті: монографія / М. В. Гуськова. – М.: ИНФРА-М. – 2012. – 153 с.

7. *Ефремова Н. Ф.* Педагогические измерения в образовании. / Н. Ф. Ефремова, В. И. Звонников, М. Б. Чельшкова // *Педагогика.* – 2006. – № 2.

8. *Здрагат С. Г.* Громадська відповідальність і професіоналізм як умови адекватного оцінювання системи інклюзивної освіти / С.Г. Здрагат // *Вісник Одеського національного університету* : науковий журнал. Серія: соціологія. – Одеса, 2016. – Том 21. – Вип. 1(24). – С. 19–25.

9. *Здрагат С.Г.* Умови реалізації соціальної технології евалюації інклюзивної освіти / С.Г. Здрагат // *Грані : науково-теоретичний альманах.* – Дніпро : Вид-во «Грані», 2017. – №144(4). – С. 10–16. Входить до міжнародних наукометричних баз даних: Index Copernicus (Impact Factor ICV 2015 – 59.46); Google Scholar; National Library of Ukraine Vernadsky та ін.

10. *Здрагат С. Г.* Алгоритм реалізації евалюаційного дослідження в інклюзивної освіти / С. Г. Здрагат // *Єдність навчання і наукових досліджень – головний принцип університету* : матеріали звітної науково-практичної конференції викладачів, докторантів та аспірантів (14-18 березня

2016 р., м. Київ) / ред. рада: В.П. Андрущенко (голова) [та ін.]. – Київ : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2016. – С. 37-40.

11. Інноваційний розвиток освітнього середовища громадсько активних шкіл / [упоряд. Т. В. Водолазська, Р. Л. Гавриш]. – Полтава: АСМІ, 2012. – 124 с.

12. *Каплун М. В.* Концептуалізація евалюації соціальних програм як соціологічної теорії : автореф. дис. ... канд. соціолог. наук; спец. 22.00.01 – теорія та історія соціології. – Харків, 2015. – 20 с.

13. *Немерко Б.* Дидактичний вимір та система забезпечення якості роботи школи / Б. Немерко // *Poradnik dyrektora szkoły*. – Варшава: Видавництво RAABE, 2000.

14. Оцінювання в школі [ред. Е. Толвінська-Круліковська]. – Варшава: ОРО, 2010.

15. *Сачок М. В.* Американська евалюаційна школа: досвід вирішення соціальних проблем / М.В. Сачок // *Міжнародний науковий форум: соціологія, психологія, педагогіка, менеджмент*. – Вип. 3 : збірник наукових праць. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2010. – С. 28-41.

Електронні інформаційні ресурси

1. Міністерство освіти і науки України: офіційний сайт. URL: <https://mon.gov.ua/ua>
2. Державна служба якості освіти України: офіційний сайт. URL: <http://sqe.gov.ua/index.php/uk-ua/>
3. КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»: офіційний сайт. URL: <https://ooiuv.odessaedu.net/>
4. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: офіційний сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

5. Одеська національна наукова бібліотека: офіційний сайт.
URL: <http://odnb.odessa.ua/>
6. Е-Бібліотека КЗВО «Одеська академія неперервної освіти
Одеської обласної ради». URL: <https://bibloano.odessaedu.net/>
7. <http://www.ito.su/main.php?pid=26&fid=8573>.
8. www.rae.ru/fs/?section=content&op=show_article&article_id=10004054
9. http://oskko.edu.pl/konferencjaoskko2010/materialy/Interakcyjna_misja_ewaluacji-Korporowicz.pdf
10. <http://evaluation.com.ua>
11. <http://masters.donntu.edu.ua/2008/mech/sherbakova/library/7.htm>
12. <https://mon.gov.ua/ua>
13. <http://sqe.gov.ua/index.php/uk-ua/>
14. <https://ooiuv.odessaedu.net/>

Навчальне видання

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЕВАЛЮАЦІЯ В ОСВІТІ»**

**для здобувачів вищої освіти
за другим (магістерським) рівнем
зі спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки»**

Підп. до друку 19.08.2020. Формат 60x90/16. Папір офсетний.

Гарн. «Times» Друк цифровий. Ум. друк. арк. 2,3.

Наклад 100 пр.

Видавець Букаєв Вадим Вікторович

вул. Пантелеймонівська 34, м. Одеса, 65012.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 2783 від 02.03.2007 р.

Тел. 0949464393, 0487431393, 0941259868, email – 7431393@gmail.comF

